

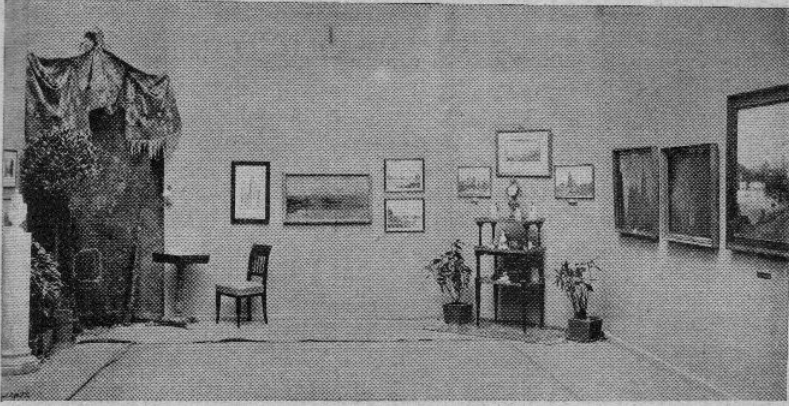
J. Emler:

Výstava „Krásné Prahy“.

Neměla účelem agitaci, ale bezděčně se jí stala. Nebyla podniknuta pro propagandu, avšak mluvila více než tisícové slovo. Neomezovala se ideou na onu část města, k jejímž zachování nese se touha milovníků Prahy, naopak hledala stopy po chtění krásna i v budování Prahy nové — která přece musí vznikati a růsti —, ale přese všechno rozhlaholila se v panegyriku té Prahy, jejíž historii architektura a umění tak majestátně glossovaly. A při tom se stala zdrojem sterých vzpomínek. Stařenka vetchá přišla za poledního sluníčka jednoho z oněch dnů, které výstavě poskytly pravého světla, s námahou přešla schodiště, zas odpočívala, ale přece konečně potěšila své staré srdce... »Na tu Kočičí uličku bych se ráda podívala, jen na tu,« zaslechl jsem ji vykládat u pokladny. A chvěla se zvolna do zadních anexů.

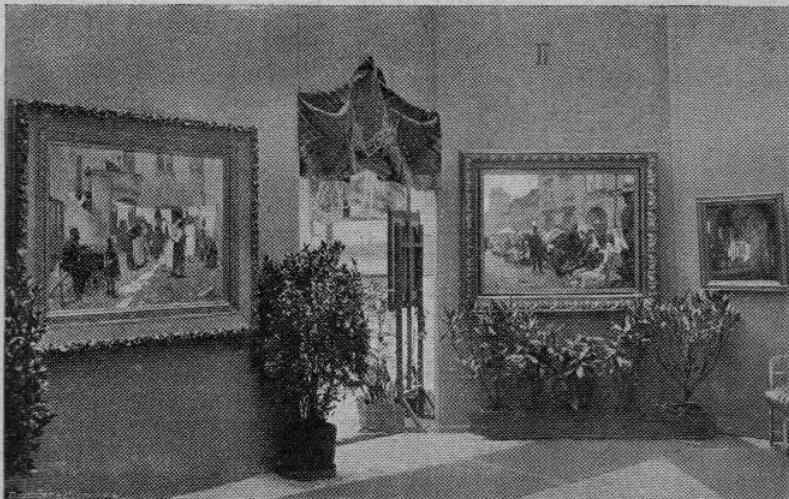
Tak měla výstava pro každého něco. — Tomu byla albem topografických studií, onomu pomůckou pro poznání pražského života před sto a před padesáti lety, jinému sbirkou dokladů o bohaté žni pražských demoliserů a tudy novým důvodem pro nesmířitelný odpor. Jiní šli do výstavy bez zvláštního úmyslu těžiti z ní něco více, než chvilkový milý a plný požitek — a i těm jistě vyhověla. Zájem, jež vzbudila na všech stranách, byl důkazem, že jí bylo třeba, aspoň v této, jak rádi přiznáváme, o b j e m o v ě skromné formě. Skromné jen proto, že šlo o Prahu, zdroj nesčetných tvůrčích popudů, ale ne počtem objektů; tři sta čísel je, tuším, v Rudolfských poměrech již větší speciálka.

A mimo to bylo tu hledisko čistě umělecké, spočívající v poměrech korporace, jež práci klubu »Za Starou Prahu« poskytla pohostinství, tím připojujíc k úspěchu výstavy svůj díl. Na tomto hledisku výstava zůstala a to již bylo samo sobě programem — aspoň pro arrangement. Nemám za to, že by tu byl mohl býti předhozen nedostatek systému, jímž při výstavě jen umělecké — a řekl jsem z předu, že výstava neměla v y t č e n ý účel agitační ani historicko-topografický — jest přece něco zcela jiného než při výstavách nesených tendencí. V těch bylo by ovšem bývalo nezbytno určitá čísla pro podklad výstavy důležitá připojiti v kopii, reprodukcii nebo fotografii a nedopustiti ani těch nemnoha mezer, jež ko-

mité »Krásné Prahy« nemohlo vyplniti, nenašedši buď ochoty u privátních majitelů nebo prostředků, která přemoci technické obtíže transportu i instalace. Tak bylo připravujícímu komitétu oželeti další výtvořky Manesovy, Chittussiho, Maroldovy, Altovy, zřící se Menzla, Mařáka a Suchardy. Nahraditi je kopií jakkoli pořízenou, výstava umělecká nesměla si dovoliti.

Až jednou dojde k provedení dávného plánu klubu — výstava před dvěma lety v dívčí škole chtěla býti první velmi nasmělou zkouškou o zájem publika a, určena na tři dny, nebyla podložena organisovanou prací — aby byla podána důkladná revize všeho, co z Prahy krásného zmizelo, proveden obrazový soupis toho, co tu je, a umožněn přehled toho, co pro budoucnost vzhledu Prahy navrženo — a po případě neprovedeno, — až postavena bude velmi názorná parallela mezi starým a novým stavem

některých zákoutí, mezi starým uměním nebo taktem budování lidských sídlišť a mezi šablonou našich nájemných pětipatrových beden — pak ovšem případně i fotografii — a snad i z větší polovice — role, tentokrát v boji pro Krásnou Prahu. Ale umělecká výstava — o jejímž přípustném obsahu ostatně, jak přirozeno, zcela suverénně a bez jakýchkoli ohledů na, řekl bych, topografický inventář rozhodovala jury — nesměla státi se politickým prostředkem v boji. Bylo by to bývalo illoyální aspoň vzhledem k různosti stanoviska tvůrčích umělců o něm, o jeho prostředcích a také o jeho cílech. Tím spíše, když speciálně o účelu prací spolku, pod aegidou Krasoumné Jednoty pořádajícího první a nadšením nesenou expozicí, není ještě ve veřejnosti vstřípeno přesvědčení a názor takový, aby nebylo mu možno po výtce bezdůvodně a proliprávně insinovatí popud k restauratorským přehmatům. Tolik však je jisto, že byla výstava podnikem neobyčejně šťastným.

Detaily o složení komitétu, počtu návštěvníků a fin. výsledku přinese příští číslo t. l.

Valná hromada konána, jak sděleno, dne 8. února. Po zahájení věnována předsedou prof. Koulou vzpomínka zemřelému čestnému členu V. V. ryt. Tomkovi, jenž vahou svého hlasu častokrátě klubu byl nápomocen. Po schválení protokolu poslední valné hromady podána p. arch. Pavlem Janákem a schválena jednatelem k zpráva, jejíž nezkráceně znění přineslo číslo předechozí t. l.

Potom podána p. J. F. Kocanem tato pokladniční zpráva za uplynulý správní rok 1905:

»Dne 8. června 1905 převzal jsem definitivně pokladnu na hotovosti 985 korun 92 halců. Příjmy tvořily od 8. června do 31. prosince 1905 554 korun 93 hal., kdežto vydání 1318 korun 78 hal. Takto zbývá na hotovosti 222 korun 07 hal. Tento malý zůstatek v pokladně dá se tím vysvětliti, že vydání bylo v tomto posledním půlletí dosti značné. Zejména byly to položky tiskáren a za časopis. Hlavní příčina vězí v tom, že příspěvek činných členů jest nepatrný v poměru k nákladu, kterého vyžaduje časopis »Krása našeho domova«. Členský příspěvek činných členů činí pouze 3 koruny — ročně, kdežto náklad za časopis pro 1 člena jest vypočten na 1 kor. 80 hal. Zvětší se však ještě honorováním některých příspěvků, dále připlácením tiskárny, obnáší-li číslo větší počet stránek než jest určeno. Hledě dále k tomu, že zvětšena byla v Praze sazba tiskáren o 10%, mohu směle říci, že náklad na časopis pro 1 člena vzroste na 2 kor. 20 hal. Takto ze členských příspěvků činných členů zbude pouze 80 hal. Hledě dále k tomu, že za inkasování příspěvků připadá inkasistovi 10%, t. j. ze 3 korun 30 hal. zbude pak 50 hal. Máme-li na zřeteli, že větší část členstva jsou členové činní, a počítáme-li 500 členů po 50 hal., zbude pak pouze 250 korun — na uhrazení veškerých ostatních výdajů celého spolku.

Náprava dá se tím docílití, že každý činný člen musí se snažiti pro náš klub, který požívá v celé Praze největších sympatií a který svou činností stal se závazným faktorem při řešení otázek, naléhajících na Prahu jako velkoměsto, získati alespoň 2 členy, nebo příspěvek činných členů zvýšiti.

Žádám proto pány členy, by věnovali své síly právě tak obětavě, jak to činí v intencích našeho klubu v otázkách druhých, stejným způsobem i finančním rozkvetu našeho spolku, neboť budou-li naše příjmy větší, můžeme pak s větší výsledkem pracovati pro zájmy a účel, který si spolek náš vytkl.

Když potom prohlášeno, že veškeré pokladní a účetní knihy byly s doklady srovnány, přehled příjmů a vydání oběma revisory účtů prozkoumán a vše nalezeno v úplném pořádku, pokladní zpráva byla schválena.

Potom předložen ve smyslu usnesení předchozí valné hromady návrh stanov klubu, přepracovaných dle toho, jak se jeví nynější rozvoj a potřeby klubu. Po některých doplňcích návrh nových stanov v schválen.

Návrh, aby za českého člena klubu byl zvolen p. William Ritter, známý velebitel krás Prahy, přijat jednomyslně.

Výkaz příjmů a vydání od 8. června 1905 do 31. prosince 1905.

Příjem.	K		h		Vydání.	K		h	
	K	h	K	h		K	h	K	h
1. Hotovost ze dne 8. června			24	83	1. Za honoráře			120	—
2. Vklady:					2. Tiskopisy			438	50
a) v městské spořitelně	233	95			3. Remunerace tajemníkovi			180	—
b) v c. k. pošt. »	727	14			4. — sběrateli příspěvků .			17	69
c) úroky z vkladů . .	10	63	971	72	5. — za práce písařské .			10	—
3. Z časopisů			14	36	6. Vydání správní			34	91
4. Členské příspěvky . . .			261	24	7. Různá vydání			60	89
5. Z klubovních vycházek.			111	90	8. Časopisy			219	—
6. Z » večírků			96	80	9. Spolkům			15	—
7. Dary k výdejnému jmění			60	—	Zůstatek:				
					a) v c. k. pošt. spořit.	128	22		
					b) v městské spořitelně	38	02		
					c) v hotovosti	55	83	222	07
			1540	85				1540	85

V Praze, dne 31. prosince 1905.

Prof. Jan Koula,
t. č. předseda.
K. Müller,
t. č. revisor.

J. F. Kocan,
t. č. pokladník.
MUDr. A. Baštýř,
t. č. revisor.

Čistá rozvaha ze dne 31. prosince 1905.

Aktiva.	K		h		Passiva.	K		h	
	K	h	K	h		K	h	K	h
1. Hotovost ze dne 31. prosince 1905			55	83	1. Fondy:				
2. Vklady:					a) Tonnerův	500	—		
a) v c. k. pošt. spořit.	128	22			a) pí. Hammerníkové .	400	—	900	—
b) v městské spořitelně	38	02	166	24	Jmění			526	17
3. Inventář roku 1904 . .	1204	10							
Přibýlo za K 1:0—									
Odpisy . . . K 120—			1204	10					
			1426	17				1426	17

V Praze, dne 31. prosince 1905.

Prof. Jan Koula,
t. č. předseda.
K. Müller,
t. č. revisor.

J. F. Kocan,
t. č. pokladník.
MUDr. A. Baštýř,
t. č. revisor.

Na popud p. arch. Müllera rozpráda se delší velmi živá debata o stánovisku centrální komise pro památky ve Vídni a klubu k chystané restauraci Karlova a chrámu sv. Jindřicha. Diskuse účastníci se pp. dv. r. Goll, prof. Koula, obec. starší dr. Jeřábek, L. Čupr, Hodek, Müller, Šafránek, arch. B. Hübschmann a J. Emler.

Při volbách potom provedených zvoleni: předsedou prof. arch. Jan Koula, místopředsedy dr. Luboš Jeřábek a J. Emler; členy dom. rady pp. ob. starší L. Čupr, dv. r. prof. dr. J. Goll, konservátor archivář Jan Herain, arch. B. Hübschmann, architekt P. Janák, úč. J. F. Kocan, red. J. Kučera, Bedř. Kristián prince z Lobkovic, ob. st. arch. Vincenc Müller, malíř Viktor Stretti, Ph.-C. V. V. Štech, arch. O. Vondráček; náhradníky pp.: K. D. Mráz, Mag. Pharm. G. Herites, JUC. Eug. Polák a architekti F. Kavalír, St. Růžička a St. Sochor; revisory účtů pp. měst. rada MUDr. Alf. Baštyř a K. Müller, vrch. úředník Zajišť. banky a náhrad. rev. úč. p. F. Hozák, pokladník Prům. banky.

Ze schůzí klubu.

Ve schůzi domácí rady dne 12. února zvoleni funkcionáři: 1. jednatelem p. arch. Pav. Janák, 2. jednatelem p. arch. St. Růžička, pokladníkem p. J. F. Kocan, účetním p. JUC. E. Polák, archivářem p. arch. O. Vondráček, pořadatelem p. PhC. V. V. Štech.

V programu jednání dalšího přečten přípis J. E. hr. Karla Buquoye v záležitostech domu »u 7 čertů«. Schválen knihovní řád pro členy klubu.

Jednáno o otázce výšek a fačad domů, jež vzniknouti mají na prostranství býv. Bubeníčkovy ohrady a ohrožují prospekt celého okolí.

Usneseno žádati, aby novostavba v sousedství kostela sv. Martina ve zdi směla míti jen 3 patra a aby upraven byl přechod k vedlejší novostavbě. Soupisné komisi podána bude žádost, aby byl znovu vydán plán Prahy z r. 1792.

Pro výstavu milánskou a londýnskou objednány budou kopie oněch pražských pohledů, jež loňského roku věnovány byly klubem knížeti Lobkovicovi u příležitosti 70letých narozenin.

Schůze dne 26. února jednala opětně o chystané přestavbě kláštera u křižovníků, jež potud je velmi důležitá, že by mohl jí býti zcela poškozen pohled na klášter a kopuli chrámu. Mimo to má býti zasypán Juditin oblouk mostu a zničen malebný ostrávek pod západním průčelím mostu ležící, který tu svou vegetací nyní činí tak pěknou dekorací starom. věžím mostním.

Sděleno, že soupisná komise je ochotna zapůjčiti výstavě »Krásné Prahy« obrovskou fotografii pohledu na levý břeh pražský s mostní věží staroměstské. Usneseno pro zbývající ještě dny na výstavě ji umístiti.

Člen dotaz pro pořádání cyklu vycházek. Zbytek schůze věnován jednání o publikaci, jež by pod patronací klubu a jménem Krásná Praha vzniklo ze shromážděného nyní uměleckého materiálu.

Dr. Jeřábek sdělil posléze, že vymohl, aby klub »Za Starou Prahu« mohl vystavovati na výstavě londýnské.

Po jednání o věcech památného Strakova paláce, jehož stropy v nejbližší době budou odkryty, ohlášeno, že obci pražskou sepisovány byly pražské fačady a střechy. Navrženo k tomu, aby pořízen byl soupis vobrazení malebných pražských dvorků.

Oznámeno, že aranzéři závodů motocyklů v Pacově byli by ochotni klubu dáti k dispozici prostor k vystavení krásných pražských pohledů při závodech. Ve věci bude dále jednáno.

Přijat návrh dra. Jeřábka, aby požádána byla rada městská vzíti v nejrychlejší úvahu výkup pozemků na pobřeží Malé Strany tak, jak byl navržen arch. Balšánkem.

Vysloveno politování, že klub »Za St. P.« a často ani soupisná komise nebývá zvána ke komisím dotýkajícím se pražských památek; při tom usneseno požádati radu městskou nejen za odstranění tohoto opomíjení, nýbrž i za to, aby značnější počet upřímných zastanců myšlenky staropražské byl v budoucnosti oficiálně zastoupen v radě městské.

Přijat návrh, aby nový starosta dr. K. Groš byl při nastoupení úřadu přispěm klubu uvítán.

Mimofádná schůze domácí rady, konaná dne 28. února, věnována výhradně záležitostem zamýšlené publikace »Krásná Praha«.

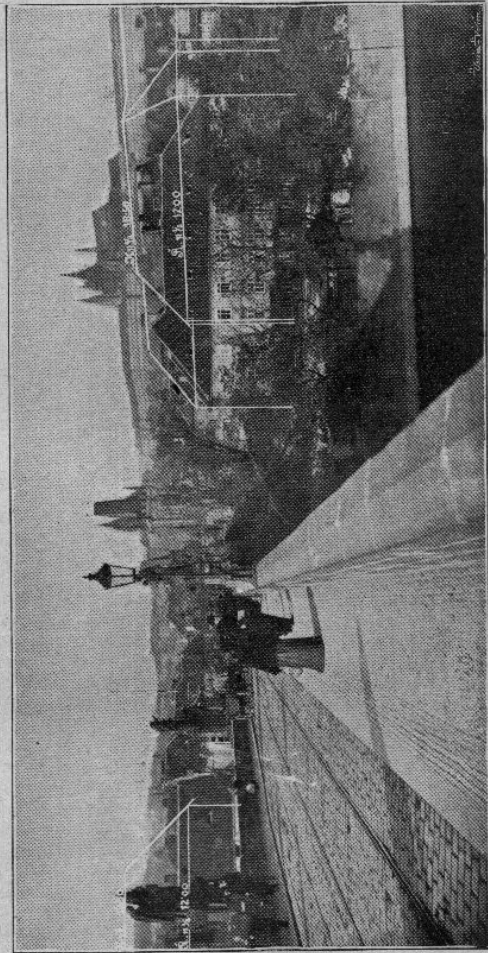
Panorama hradčanské a obmezení výšek na Malé Straně. Přednáška arch. Ant. Balšánka proslavená ve schůzi Spolku architektů a inženýrů v král. Českém dne 17. listop. 1905, byla vydána jako zvláštní otisk z Architektonického Obzoru v úhledné brožurce se čtyřmi vyobrazeními.

Jsou to známé pohledy s náměstí od Křižovnicků, od domu Bellevue na nábřeží Františkově a s nábřeží před uměl.-prům. školou, do nichž schematicky zakresleny byly obrysy domů o 2 $\frac{1}{2}$ a 3 patrech, jak regulací jsou proponovány. Pohledy těmito, kterými arch. Balšánek doprovázel svou obsažnou přednášku, dokázal očitě posluchačstvu opravdu z úžasu takofka nevycházejícím, jak strašným způsobem připravena by byla Praha o to, nač je nejvíce pyšna a co jí celý svět závidí. Upozorňujeme dnes na věc laskavostí redakce Architekt. Obzoru obrázkem jen jako ukázkou, protože se budeme k ní zajisté pro její dalekosáhlost vraceti znova a obšírněji.

**Obnova děkan-
ského chrámu v Čáslavi.** 5. číslo Čáslavského kraje (red. Václ. Vladimír Jeníček) přineslo čtyři vyobrazení projektu arch. Kamila Hilberta na obnovu děkanického chrámu sv. Petra a Pavla v Čáslavi s obšírným výkladem projektantovým.

Městské muzeum pražské vydalo zprávu o činnosti své v r. 1905. V doslovu vzpomenu jednatel kuratoria c. k. stav. rada a konserv. A. Wichl těch, kteří před 25 lety zahájili v komitétu musejním činnost sběratelskou.

Ceský Svět, který příšlím půlročníkem počne vycházeti týdně a chce si všimati i zahraničních událostí, všimá si téměř v každém čísle nějakým článkem a hojnými obrázky malebného rázu Prahy, zvláště zapominaných nebo nevíšimých krásných pohledů pražských. V č. 9. přináší tři takové články: Schody a schodiště v Praze, feuilleton o Nové Praze od dra F. X. Harlase a zvláště počátek článku o Kanálce z pera J. Emlera s reprodukcí zajímavého Pucherova akvatintu z výstavy »Krásné Prahy«.

Navržená výška římsy domů o 2 $\frac{1}{2}$ patrech 12 m, hřebene střechy 48,5 m